

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Tel./fon Redakcji 398
Telefon Administracji 810
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 5 50

Tygodnikowe zł. 1 25

w kwartale

Zagranicą

miesięcznie 9 złotych

Wychozi codziennie rano

z wyjątkiem poniedziałków

i dni poświadczeń

Konto PKO Kraków 400.670

Co złe, to w gruzy się rozleci!

Wszystkie Kasy Chorych nagle się popsuły! I to zwłaszcza w Małopolsce jest szczególnie zjawiskiem, gdzie Kasy Chorych przez 40 lat istniały i funkcjonowały dobrze, coraz lepiej, aż nagle za panowania p. Prystora — popsuły się wszystkie. Jeździ po całej Małopolsce taki pan, specjalista od rozwiązywania zarządów Kas Chorych, głośny już dżek p. Nieć ze Lwowa, pobiera za to djety i z polecenia niemniej już głośnego p. Ochmana wprowadza komisarzy rządowych do Kas Chorych. Nawet do Sanoka dojechał, nawet aż do Nadwórny i wszędzie rozkazuje, wszędzie ustanawia komisarzy. Piękne zajęcie, fraszka, że kosztowne. Dla dokuczenia PPS nie jest za kosztowne. Może BBS w ten sposób postawi się na nogi. A jeżeli nie? jeżeli robotnicy tem bardziej przylgną do przesławianego standardu? — no to przynajmniej „swoi” ludzie dostaną komisarjskie pensje. Co dostaną, to ich. Przynajmniej taka korzyść.

A że robotnicy, ubezpieczeni w Kasach Chorych, poniosą niepowetowane szkody, że robotnicze instytucje samorządowe zostaną zrujnowane, — mniejsza o to, znaleźć się dość gazet („sanacyjnych”), jak „Czas” i „Ilustrowany Kurjer Codzienny”, które na rozkaz z góry (lub „za wiatrem”) dowiodzą będą w sposób „uczony” albo „spokojny” i „bezsronny”, że zniszczenie samorządu Kas Chorych było „koniecznością państwową”, uzasadnioną „czteremwmi” powołaniem. Tak też Kasy Chorych pod rządami robotników należących do PPS są chore i wymagają „uzdrowienia” czyli „sanacji”. „Uzdrowienia” tego cudownie dokoną rząd zapomocą komisarzy wysłanych na 6-dniowych kursach pomysłu p. Prystora. Ludzie, którzy nie a nie nie widzieli o Kasach Chorych, którzy nigdy nie mieli do czynienia z ubezpieczeniem społecznym, w ciągu 6 dni wyuczą się ustawy o Kasach Chorych, stanowiącej pokazyń tom, oraz szereg tomów zawierających orzeczenia i rozstrzygnięcia dotyczące Kas Chorych... Wyuczą się w sześciu dniach. Potrafia! Genjusze! I ktoż zaprzeczy, że oni potrafili uleczyć chore Kasy Chorych? Wyuczyc z Kas Chorych ludzi doświadczonych, mających w tej dziedzinie kilkoletnią i kilkadziesiątletnią praktykę, — a uciecien gotowe. Albowiem choroba Kas Chorych nazywa się p. PPS.

Ale „choroba” wróci. Albowiem jest ona nieuleczalna. Albowiem „dłużej latastora niż Prystora”. Albowiem z przesławianą wychodziła PPS zawsze wzmochniona. A choć o tem zapomnieli ex-towarzystwa Prystora i Sławki, — i teraz wyjdzie PPS z przesławianą zmocniona, wszystkożać, co z gwałtu się swoją czerpie, nieuchronnie musi runąć! To konieczność historyczna, której nie nie złamie ani nie spaczy!

TOWARZYSZE! TOWARZYSZKI!
ROZPOWŚZECZNAJCIE SWÓJ DZIENNIK!

Pakt Kelloga a zatarg rosyjsko-chiński

Dnia 24 lipca wszedł w życie pakt Kelloga, podpisany i ratyfikowany przez 38 państw, między innymi także przez Rosję i Chiny. Główny artykuł tego paktu brzmi: „Strony zawierające to umowę oświadczają, że potępią wojnę jako środek do rozwiązywania zatargów międzynarodowych i zrzekają się jej (wojny) jako narzędzia polityki narodowej w stosunkach wzajemnych”.

Dzień 24 lipca uważano też w Ameryce jako święto narodowe, gdyż prezydent amerykański mał stawi Kellog był inicjatorem paktu. Miało też w „Białym Domu” w Waszyngtonie urządzać odpowiadnia uroczystość dla uczczenia tej jedności narodów, która dziwnym trafem wydała dotychczas dwa wprost przeciwnie rezultaty: protest trzech tuż znow państw przeciw polityce całej Ameryki i zatarg rosyjsko — chiński. Okazuje się znow, że umowy międzynarodowe mają tylko o tyle znaczenie, o ile odpowiadają chwilowym interesom umawiających się państw; w razie sprzecznych interesów nikt nie waha się traktować taki układ jak „świsłec papieru”.

Czy naprawdę zatarg rosyjsko — chiński przeszedł już w sien czynny? I czy kłótnie wolne już się rozpuściły? Co do tego informacja za zupełnie sprzeczne: wedle jednych wojska rosyjskie już zajęły stację graniczną i sforowały Amur, wedle innych do żadnych starć dotychczas jeszcze nie doszło. Powtarza się historia z 1904. kiedy podczas wojny rosyjsko-japońskiej każdego dnia przychodziły inne wiadomości i nikt naprawdę nie wiedział, kto kogo bije — aż nastąpiły decydujące czyny: zdobycie Portu Artura, bitwa pod Mukdenem i t. d.

Jedno tylko jest wiadome, mianowicie, że z oku stronu czynione są starania, aby nie doszło do interwencji. Wiemy o — mówią że bezskutecznej — interwencji Brianda; wiemy też o pośrednictwie Stanów Zjednoczonych; donoszą też, że Japonia

zgania postępowanie Chin, pozemem deklaruje neutralność. Te starania tych państw nie są wcale wynikiem ich obrzydzenia wobec groźącego rozlewu krwi; tak czule one nie są i byłymy w ostatnich latach nieraz już świadkami, że pod ich okiem, pod okiem Ligi Narodów wojny się toczyły. Intencją celem uniemożliwienia wojny jest wynikiem dobrze zrozumianego własnego interesu: Ameryka i Francja, Anglia i Japonia zawarły jeszcze w r. 1921 umowę, która zagwarantowała sobie wzajemnie swój stan posiadania w Chinach i przez naturalną, że nie chcą, aby Rosja — w razie wygrania wojny — zsiłowała się do spółki, a także nie chcą, aby Chiny — jeżeli one zwyciężyły — miały siłę do nieuznania tego układu.

Postatem niedopuszczenie do wojny na Dalekim Wschodzie leży zarówno w polityce wymienionych państw, jak i stron spornych. Spokój nad brzoziami Oceanu Spokojnego nigdy nie może być stały; zbyt dużo koncentruje się tam sprzecznych interesów, tak dalece, że ogólnie się mówi, że najbliższa wielka wojna będzie się toczyła o panowanie nad Pacyfikiem. Tu w grę wchodzi głównie rywalizacja między Ameryką a Japonią, a obiektem rywalizacji są przedwzyszkien Chiny, iż 400 milionowy narz z nieobliczalnym możliwościom. Japonia nie wyrzeka się też, bo nie może się wyrzec, kolonizacji w Mandżurii, gdyż już jest tak przeludnioną i taki ma coroczny przyrbytek ludności, że musi dla nich szukać odpływu. W tych warunkach nie jest dla nich obecnie pożądane zakończenie spokoju, gdyż nie są na ostateczną rozgrywkę przegrywane, a zresztą nie chęłabyły jakoś wysłać tak cynicznie przeciw światuemu paktowi. Z tych powodów, pomijając samych głównych aktorów, w świecie politycznym są pewni, że z zatargu wojny nie będzie, że międzynarodowa straż pożarna zgasi ogień w zarodku. F.

Faszystki przeciw włoskiemu następcy tronu

„Chicago Tribune” donosi z Rzymu, że Mussolini ma zamiar pozwać obecnego następcę tronu ks. Humberta praw do korony na korzyść jego kuzyna ks. Apullii. Przyczyną ma być — według treści pisma — fakt, że książkę robi królówi ogó wyruzny, iż wzywał koronę ze wszystkich prerogatyw na korzyść faszystów i miał oświadczyć publicznie, że obecna sytuacja jest nie do zniesienia dla domu królewskiego. Swójwa nęchc ażiszuje się w ten sposób, że nie przywołują na żadną uroczystość, gdzie mógłby spotkać Mussoliniego. W wielkiej radzie faszystowskiej podobno zapadła już uchwała, że w razie najmniejszego konfliktu między rodziną królewską a partią faszystowską ks. Apullii zostanie ogłoszony następcą tronu.

Wiadomość ta nie brzmi niprawdopodobnie. — Potomnówce najstarszej w Europie dynastii monarchistycznej niechętnie grzyza widziwo, w której sami nieopatrznie głowę wsunęli. Król włoski nie mógł znieść skrepiowania przez parlamentaryzm, wiec dopomógł Mussolinim do jego zniszczenia, a zsiłsi widzi, że wpał z deszczu pod rymne. Mussolini ma w dodatku specyficzny powód, aby nie nawiązać ks. Humberta, ten bowiem nie dał sobie namówić Eddy Mussolini, córki dyktatora, na żonę, mimo, że „doce” ogłosił był w swoim czasie we wszystkich pismach zaręczyny swej córki z następcą tronu, jako fakł dokonany i prasa pozowała popisywać z przudekiem tej wiadomości i portretami „sprzeczliwej królowej Italii”.

— 0 0 0 —

Jakich ludzi mianuje się komisarzami Kas Chorych

Z powodu mienowania „dziennikarski” Zielńskiego komisarzom rządowym nadwornikarskiej Kasy chorych ogłasza lwowski „Dziennik Ludowy” następujące ciekawe i wielce znamienne informacje:

„Podkreślić należy nominację p. Zielńskiego na stanowisko komisarza tej Kasy. Osobnik ten, w swojej „karjerze” politycznej przewedrował wszystkie niemal stronictwa prawicowe, ostatecznie służąc burwikim mieszczanom i endecji. Nie są to jednak najmniejszej plamy w życiu tego nowego „sanatora”, wyznaczonego przez podobnego mu duchem p. Ochmana.

P. Zielński pojawił się na naszym terenie po przedpłynię go z Łucka z prezydentury miasta za „niewłaściwość” w urzędowaniu. Jakiego ro-

dzaju były te niewłaściwość pozwala domyślać się fakt, iż obecne rzady odebrały mu uzyskany gdzieś tam za coś jakiego order. Był to jedyny w dotychczasowej naszej historii powojennej fakt i dlatego być może był aż nadto głośny. Dzisiaj zdyskwalifikowany moralnie przez rzady sanacyjne p. Zielński, do wzoraj jeszcze endek, jest już mczem zaufania i dygnitarzem kasowym, przeznaczonym do walki z partyjnielwem PPS.

W tym zespole czwartej brzyady, złożonej z panów Ochmanów, Zakrzewskich — p. Zielński będzie na swoim miejscu.

Zle jest z „sanacją!” W poszukiwaniu za „swoimi” ludźmi wylewają to, co im brudna fała do brzozi przymieszać”.

